

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 18 Mart 2015 08:06 -

Sağlık mensuplarının 14 Mart Tıp Bayramını kutlarım. Ağrımızı, sızımızı dindirmek için uğraşmaları nedeniyle onlara şükranlarımı sunarım. Bu vesileyle bütün sağlık hizmetlerinin tamamen parasız ve herkes için kolayca ulaşılabilir olması ortak dileğimizdir.

Tıp mesleğinin mensupları, Türkiye'nin demokratikleşme ve çağdaşlaşma tarihinde oynadıkları büyük rol nedeniyle de saygıyı hak etmişlerdir. Mektebi Tıbbiye, Tanzimat'tan da önce, İkinci Mahmut tarafından 1827'de, ordunun ihtiyaçları için kurulan Tophanei Amire ve Cerrahhane Amire adlı iki kurumun geçirdiği evreler sonucu ortaya çıktı. Bu okuldan çıkanlar ve buralarda okuyanlar, aldıkları çağdaş eğitimin gereği olarak Türkiye'de ilk ilerici siyasal örgütleri kurdular. Hükümetler bunlarla baş edemez hale geldi. Tıbbiye, Türk devrim tarihinde onurlu yerini bu şanlı geçmişine borçludur.

Türkiye'de 14 Mart Tıp Bayramı, ilk kez 1919'da, Tıbbiyenin açılışının 92. yılında kutladı. Niçin daha önce değil de 1919'da? Bunun en akla yakın yanıtı, Tıbbiyelilerin Türkiye'yi bekleyen parçalanma ve milletin esir olma projelerine karşı adeta genlerine işlemiş olan başkaldırma geleneğidir. 5 ay sonra toplanacak Sivas Kongresi'ne bir Tıbbiye temsilcisinin katılmasının nedeni de budur.

İSTANBUL BİZİMDİR

30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması ile Türkiye'yi bekleyen felaketler kapıya dayanmıştır. İtilaf devletleri orduyu terhis ettirmekte, silahlarını toplamakta, yurdu yer yer askeri denetim altına almaktadır. Paris'te toplanacak barış konferansı ile Türkiye'nin kaderi çizilecektir. İstanbul'un Türklere alınacağı gibi söylentiler ortalıkta dolaşmaktadır.

İşte bu şartlarda Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti, hocalarıyla işbirliği yaparak İstanbul Üniversitesinin konferans salonunda büyük bir kutlama töreni düzenlemiştir. 15 Mart 1919 tarihli İstanbul gazetelerinin yazdığına göre, Tıp Fakültesi öğrenci ve öğretmenlerinden başka, eski mezunlar, diğer fakültelerin mensupları, Kız Üniversitesi ve Kız Öğretmen Okulu öğrencileri de salonu hınca hınç dolduranlar arasındadır. Gazetelerin haberlerinden anlaşıldığına göre kutlamanın ana teması, 92 yıllık Tıbbiye örneği üzerinden Türkiye'nin medeniyet dünyasına katılmada boş bir ülke olmadığı, kendi kendini yönetebileceğini anlatmaktır. Nitekim Yenigün gazetesi, haberin başlığını "İstanbul Bizimdir" diye koymuştur. Toplantıya İtilaf devletleri ve Amerika temsilcilerinin, özellikle onların İstanbul'da bulunan sağlık elemanlarının davet edilmesi

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 18 Mart 2015 08:06 -

---

de bu ülkeler üzerinde Türkiye hakkında olumlu bir izlenim bırakmaktadır.

KADIN HAKLARININ SAVUNUCUSU BİR TIBBİYE

Bu toplantıda Kız Öğretmen Okulu mezunlarından öğretmen Meliha Hanım, arkadaşları adına kürsüye çıkarak Tıbbiye'nin kadın hakları konusundaki tutumundan ötürü bir tebrik ve teşekkür konuşması yapmış ve kürsüden bir alkış tufanı içinde inmiştir. Onun bu sözleri üzerine kürsüye çıkan Profesör Besim Ömer Paşa, bakın neler söylüyor: *“Bir toplumsal devrim yapabilmek için kadın ve erkeğin el ele çalışması gerekir. Biri bu tarafta, diğeri öbür tarafta oturursa memleket yaşayamaz.”* Onun bu sözleri salonu hınca hınç dolduran davetliler, özellikle kadınlar tarafından şiddetle alkışlanmıştır. Besim Ömer Paşa, salonda kadınların ve erkeklerin ayrı ayrı gruplar halinde oturmasına karşı çıkmaktadır. İzmir'in işgali üzerine gene bu salonda yapılacak büyük toplantıda üniversiteli kadın ve erkeklerin karışık oturmasına daha iki aydan fazla, üniversitede karma eğitime geçilmesine ise iki yıl vardır.

TEK YOL BİLİM

Tıp Fakültesi Dekanı Doktor Âkil Muhtar Bey, “fevkalade samimi duyguları davet eden” konuşmasında bakınız ne diyor:

“Tıp Fakültesi, memleketimizde yaygın olan bedeni ve psikolojik hastalıklara karşı koyacak doktor ve irfan erbabı yetiştirdiğinden dolayı kutlamayı hak etmiştir. Bizi en çok tahrip eden malarya (sıtma), verem ve frengi gibi hastalıklardır. Manevi hastalıklarımız da zihniyet bozukluğundan ileri geliyor. Bunların zihniyetleri yapılan fen öğrenimi ve ciddi bir surette fenle meşgul olarak gelişecektir. Bunun için talebenin laboratuvarlarında, dersanelerinde, kütüphanelerinde yorulmaz bir şevk ve gayretle daima çalışmalarını gerekir. Bu biricik yoldan başka hiçbir surette mükemmel bir zihniyete sahip olmak ihtimali yoktur.”

Yenigün gazetesi, Türkiye'nin büyük bir ilim adamı tarafından yapılan bu konuşmanın, hazır bulunan erkek ve kadın İtilaf tabipleri üzerinde iyi bir etki yaptığını ve müsamerenin ardından bunlarla Türk âlimleri arasında uzun müddet samimi sohbetlere konu olduğunu yazmıştır. Gazete *“memleketteki “hareketi milliyet”nin, hak uğrundaki uğraşların belirgin bir örneği olan bu gibi tezahüratın tekrarı ne kadar ümit vericidir!”* diye yazmaktadır.

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 18 Mart 2015 08:06 -

---

14 Mart 1919'da ilk kez kutlanan Tıp Bayramı, 96 yıl önce başta doktorlarımız olmak üzere aydınlarımızın bağımsızlık reflekslerini ortaya koyduğu gibi, kadın-erkek eşitliği ve kadın hakları açısından da bugünün muhafazakârlığına çok şey söylüyor...